

Наукові перспективи
Видавнича група

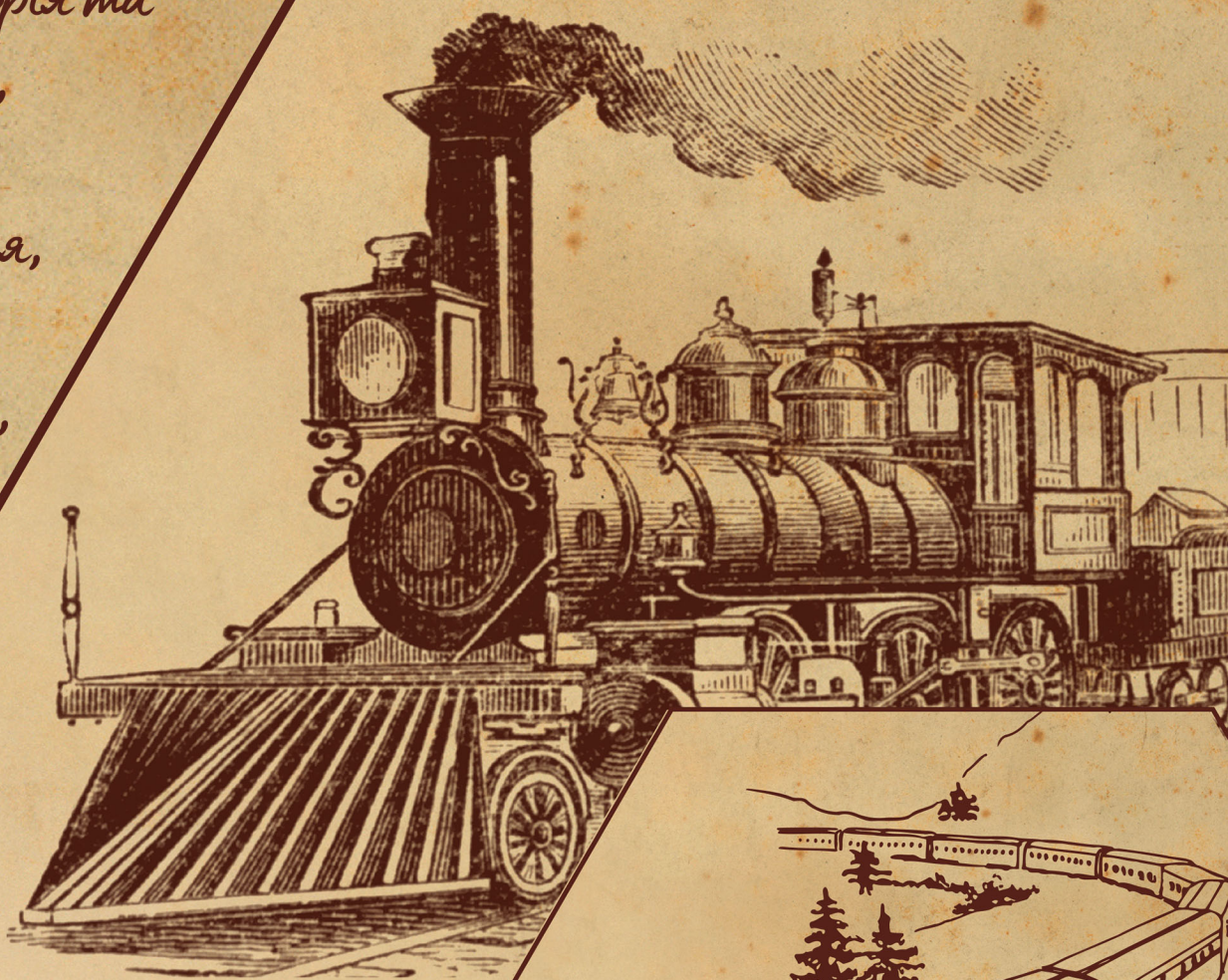

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ У СУЧАСНІЙ
НАУЦІ

№ 2(8)

2023

*Серія: історія та
археологія,
державне
управління,
економіка,
педагогіка,
техніка,
право*

*Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея
докторів наук з державного управління»
Громадська організація «Асоціація науковців України»
Науковий парк Національного Авіаційного Університету*

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Актуальні питання у сучасній науці»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне
управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 2(8) 2023

Київ – 2023

*Public Scientific Organization «Ukrainian Assembly
of Doctors of Sciences in Public Administration»
Public Organization «Association of Scientists of Ukraine»
Scientific Park of the National Aviation University*

within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

«Current issues in modern science»

*("Pedagogy" Series, "Law" Series, Economy Series, "Public Administration"
Series, "Technology" Series, "History and Archeology" Series)*

Issue № 2(8) 2023

Kyiv – 2023

«Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2023. № 2(8) 2023. С. 393.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія Серія КВ № 25116-15056Р.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із права (спеціальність - 081 Право), економіки (спеціальність - 051 Економіка), педагогіки (спеціальність - 014 Середня освіта) та державного управління (спеціальність - 281 Публічне управління та адміністрування).

Рекомендовано до друку Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 13.02.2023, № 3/2-23).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), Міждержавної сілдьї інженерів консультантів, громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання».

Журнал публікує оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, техніки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір. Цільова аудиторія: науковці, працівники вищих навчальних закладів та наукових інституцій, здобувачі вищої освіти, а, також фахівці тематики журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Головний редактор: Дадій Олександр Іванович — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Балаласва (Дорошенко) Катерина Вікторівна — кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Бельська Тетяна Валентинівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Гбур Зоряна Володимирівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Пушкіна (Київ, Україна)
- Дегтяр Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)
- Закієв Іслам Муса-Оган - старший науковий співробітник кафедри підтримання льотної придатності авіаційної техніки Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Іванченко Євгенія Вікторівна — кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ігнатюк Сергій Ромуальдович - доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматичної, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Карускевич Михайло Віталійович - доктор технічних наук, професор, професор кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

- Катеринчук Іван Степанович - доктор технічних наук, професор кафедри телекомунікаційних та інформаційних систем Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Кінзерявий Василь Миколайович — кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Ковтун Владислав Юрійович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Корченко Анна Олександрівна — доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Корченко Олександр Григорович — доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернівецького інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернівці, Україна)
- Коштар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охорони здоров'я Національного університету охорони здоров'я України імені П.А.Шупика (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
- Маслак Тетяна Петрівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Ніколасв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методикі її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України (Львів, Україна)
- Огієнко Альона Володимирівна - доктор економічних наук, доцент кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Оніщенко Наталія Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)
- Орлова Наталія Сергіївна — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Київ, Україна)
- Павлова Олена Миколаївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)

- Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- Сапожников Станіслав Володимирович - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Університету імені Альфреда Нобеля (Дніпро, Україна)
- Сидоренко Вікторія Миколаївна — асистент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Сирник Ярослав - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
- Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- Сопіла Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- Терещенко Юрій Матвійович — доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в області науки і техніки України, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Титко Анна Василівна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- Федоренко Владислав Леонідович — доктор юридичних наук, професор, DтНв - доктор хабілітований наук правничих (Польська академія наук), Заслужений юрист України, директор Науково–дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Хохлачова Юлія Євгенівна — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Якушенко Олександр Сергійович — кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Економіка»

Бержанір А.Л. <i>ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗАСОБАМИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ</i>	11
Белкін І.В. <i>ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАРКЕТИНГУ У СФЕРІ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ</i>	22
Джога О.В., Благополучна А.Г. <i>ВИКОРИСТАННЯ ЦУКРОЗАМІННИКІВ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА КЕКСІВ</i>	34
Правдюк М.В. <i>ВПЛИВ ПРОЦЕСУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ</i>	45
Чернега І.І., Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О.В. <i>РОЗВИТОК ТОВАРОЗНАВСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ</i>	60

СЕРІЯ «Державне управління»

Shumska H.M., Melnyk V.I. <i>ENSURING THE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY AS A MEANS OF EFFECTIVE IMPLEMENTATION PUBLIC MANAGEMENT IN UKRAINE IN CONDITIONS OF DIGITIZATION</i>	70
Грехов В.А. <i>ЗАХИСТ СУСПІЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ В КРАЇНАХ РОЗВИНУТОЇ ДЕМОКРАТІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ</i>	83
Довгань Л.І. <i>МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОТИДІЇ ЗАХВОРЮВАННЮ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ</i>	96

Єманов В.В. <i>СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ДІЙ СИЛ БЕЗПЕКИ ПРИ РЕАГУВАННІ НА КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ</i>	113
Іщук А.М. <i>СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВІДНОСИН В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ</i>	126
Качан Я.В. <i>ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</i>	135
Ковальський Д.В. <i>КАДРОВА БЕЗПЕКА В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ</i>	144
Кононенко В.В., Юськов Д.С. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНІ ІДЕЇ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КРАЇНАХ РОЗВИНЕНОЇ ДЕМОКРАТІЇ (КІНЕЦЬ ХХ СТ. – ПОЧАТОК ХХІ СТ.)</i>	157
Кришина Н.В. <i>ВИХОВАННЯ ДУХОВНО-ПРАКТИЧНОЇ ПОЗИЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	170
Петькун С.М. <i>МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЄЮ ІНКЛЮЗИВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ</i>	176
Савосько Т.О. <i>МІФ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ЗМІНИ СИСТЕМИ ЦІННОСТЕЙ</i>	190
Ткач Л.М., Дубська М.В. <i>НОВІТНІ ПРОЄКТИ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННИХ ПОСЛУГ У ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЯК МЕЙНСТРІМУ І ТРЕНДУ СЬОГОДЕННЯ</i>	202
Торічний В.О., Кравчук О.В., Копанчук В.О., Лисак П.П. <i>ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ІНТЕГРОВАНОМУ УПРАВЛІННІ КОРДОНАМИ УКРАЇНИ</i>	216

УДК 657

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-2\(8\)-45-59](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-2(8)-45-59)

Правдюк Марина Володимирівна кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки, Вінницький національний аграрний університет, вул. Сонячна 3, м. Вінниця, 21000, тел.: (067) 729-97-64, <https://orcid.org/0000-0002-1420-8609>

ВПЛИВ ПРОЦЕСУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Анотація. У статті досліджено вплив процесів діджиталізації на організацію обліку та оподаткування діяльності підприємств. Цифрове середовище вимагає певних трансформацій, як в усіх сферах суспільно-політичного життя, так і в управлінні господарськими процесами, здійсненні документообігу та формуванні звітності. Досліджено вплив 4.0 індустрії на цифрову епоху та її вплив на суспільство, творчість, інформацію, в тому числі на облік та оподаткування. Визначено діджиталізація сприяє розширенню інформаційного простору, створюючи нові інформаційні продукти, сприяє зниженню інформаційних витрат. Підкреслено, що впровадження цифрових технологій у сферу оподаткування сьогодні зумовлене необхідністю спрощення процесу обробки податкової інформації, зменшення корупційної необхідності підвищення якості послуг, підвищення якості планування та прогнозування розвитку фіскальної системи та національної економіки в цілому. Констатовано, що без впровадження сучасних технологій бізнес не зможе залишатися в конкурентному середовищі. Впровадження діджитал технологій зобов'язує підприємства повинні переглянути всі свої процеси та способи ведення бізнесу. Бухгалтерський облік став простішим і ефективнішим завдяки швидшому програмному забезпеченню, яке може виконувати більш складні функції в режимі реального часу. Зміни в технологічному розвитку та цифровізація матимуть значний вплив на професію бухгалтера в найближчому майбутньому. Встановлено, що сучасні інформаційно-комунікативні технології зумовлюють потребу постійно вдосконалювати професійні компетенції і цифрові навички працівників. Цифрова трансформація бухгалтерського обліку та оподаткування дозволить зробити процес їх ведення для підприємств конкурентоспроможним, більш ефективним та якісним, а також простішим й дешевшим.

Ключові слова. діджиталізація, цифрова економіка, бухгалтерський облік, оподаткування, інформаційні технології, інноваційні рішення.

Pravdiuk Maryna Volodymyrivna Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Department of Accounting and Taxation in the Branches of the Economy, Vinnytsia National Agrarian University, Sonyachna St., 3, Vinnytsia, 21000, tel.: (067) 7299764, <https://orcid.org/0000-0002-1420-8609>

THE INFLUENCE OF THE DIGITALIZATION PROCESS ON THE ORGANIZATION OF ACCOUNTING AND TAXATION

Abstract. The article examines the influence of digitization processes on the organization of accounting and taxation of enterprise activities. The digital environment requires certain transformations in all spheres of social and political life, as well as in the management of economic processes, the implementation of document circulation and the formation of reports. The impact of Industry 4.0 on the digital age and its impact on society, creativity, information, including accounting and taxation, is studied. It is determined that digitalization contributes to the expansion of the information space, creating new information products, and helps to reduce information costs. It is emphasized that the introduction of digital technologies in the field of taxation today is due to the need to simplify the process of processing tax information, reduce corruption, improve the quality of services, improve the quality of planning and forecasting the development of the fiscal system and the national economy as a whole. It was established that without the introduction of modern technologies, business will not be able to remain in a competitive environment. The introduction of digital technologies obliges enterprises to review all their processes and ways of doing business. Accounting has become easier and more efficient with faster software that can perform more complex functions in real time. Changes in technological development and digitalization will have a significant impact on the accounting profession in the near future. It has been established that modern information and communication technologies cause the need to constantly improve the professional competencies and digital skills of employees. The digital transformation of accounting and taxation will make the process of their management competitive, more efficient and qualitative, as well as simpler and cheaper for enterprises

Keywords. digitization, digital economy, accounting, taxation, information technologies, innovative solutions.

Постановка проблеми. Технологічні революції відбулися для ринків і галузей з моменту виникнення організованих спільнот і суспільств. Завдяки поширенню мобільних пристроїв, підвищенню доступу до високошвидкісного Інтернету, розвитку сучасних технологій (штучного інтелекту, обробки великих даних, інтернету речей, технологій розподілених реєстрів, хмарних

обчислень) цифрові платформи знаходять практичне застосування в багатьох сферах людської діяльності. За останні кілька років відбулася технологічна революція з розвитком цифрових ринків. Це призвело до переходу аналогового бізнесу в цифровий формат. Ефективна організація системи оподаткування є основою для забезпечення податкових надходжень до державних бюджетів та розвитку бізнесу. Індустрія 4.0 була визначена як головний внесок у цифрову епоху. Її наслідки впливають на суспільство, творчість, інформацію, в тому числі й облік. Ці зміни очевидні. Питання в тому, наскільки швидко бізнес адаптується до нового бізнес-середовища і як він адаптується до нових реалій. Індустрія 4.0 створює новітні бізнес-моделі. Щоб керувати ними, бізнесу потрібні інноваційні рішення, засновані на можливостях нових цифрових технологій [1].

Бухгалтерська галузь є однією з галузей, у якій спостерігається зростання в цифровому форматі, і очікується, що вона буде розвиватися ще більше. Галузь бухгалтерського обліку, як і багато інших галузей, відчуває потребу в змінах через цифрові технології.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різномічні аспекти діджиталізації обліку і оподаткування бізнесу з початком глобалізації економіки стали об'єктом дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-економістів. В останні роки цій тематиці присвячували свої дослідження такі науковці, як: М. В. Савченко, І. В. Хаджинова, В. Бодров, О. Вієцька, О. Гаркушенко, Є. Леонов, В. Чекіна, Н. Негропонтте, Д. Тапскотта, Т. Мезенбурга, Т. Окса, В. Скуотто, Ю. А. Рімана, Х. Казана, Ж.-П. де Клерка та ін.

Метою статті є дослідження узагальнення теоретичних аспектів діджиталізації обліку та оподаткування та виявлення впливу діджиталізаційних трендів на ефективність податкового адміністрування.

Виклад основного матеріалу. Ідеї діджиталізації в публічних фінансах не можна назвати новими. 23 квітня 1997 року Пол Аплин подав першу у Великій Британії електронну податкову декларацію з офісу A C Mole & Sons Taunton. Це єдине натискання клавіші викликало інтерес до використання цифрових технологій у податковому адмініструванні. За 26 років, що минули з моменту подання першої декларації, електронна подача стала нормою у Великій Британії [2].

В умовах сьогодення діджиталізація виступає ключовою прерогативою перманентних змін. Вона характеризується процесом, що включає трансформацію, впровадження цифрових технологій, які мають на меті не тільки оптимізувати, але й автоматизувати бізнес-процеси, що таким чином призведе до покращення комунікаційних зв'язків і підвищення ефективності діяльності самих підприємств. «Стратегія розвитку індустрії 4.0», що розроблена Асоціацією промисловців та підприємців України, трактує

цифрову трансформацію як суспільні або технологічні зміни, які пов'язані із проникненням цифрової технології в усі аспекти взаємодії з людиною. Саме такі трансформаційні зміни дозволяють знайти цифровізовані підходи і концепції управлінського характеру задля вирішення класичних завдань [3]. Термін «діджиталізація» (від англійського «digitalization») – це процес оцифрування, приведення, конвертації інформації тощо в цифрову форму, в якій вона організована у специфічні інформаційні одиниці – біти – і є доступною в якості великих масивів даних для комп'ютерної обробки. Результатом діджиталізації є представлення будь-якого об'єкта (зображення, звуку, документа або сигналу) згенерованою певним чином серією цифр, що описують дискретний набір його точок або зразків [4, с. 92]. Водночас діджиталізація сприяє розширенню інформаційного простору, створюючи нові інформаційні продукти, сприяє зниженню інформаційних витрат. Це істотно прискорює і спрощує пошук інформації, взаємообмін нею і сприяє посиленню співпраці між компаніями, що впливає на методи операційної діяльності суб'єктів господарювання, пошук людьми сприятливих умов для життєдіяльності, а також на якість взаємодії між населенням країни і її урядом. Зміни в господарських процесах, переорієнтація виробництва зі створення матеріальних благ на надання послуг, глобалізація економіки відзначаються науковцями як найбільш фундаментальні ознаки розвитку нового типу суспільства в епоху становлення процесів інформатизації та діджиталізації [5, с.27].

Основною тенденцією у світовому економічному розвитку кінця ХХ – початку ХХІ ст. є перехід від індустріальної та постіндустріальної економіки до так званої «цифрової економіки» чи економіки, що базується на мережному використанні інформаційно-комунікаційних технологій. Історія формування поняття «цифрова економіка», на думку багатьох дослідників, походить від американського вченого з Массачусетського технологічного інституту Н. Негропonte (Nicholas Negroponte), який у 1995 р. використовував метафору про перехід від обробки атомів, що складають матерію фізичних речовин, до обробки бітів складових матерії програмних кодів. На думку вченого перевагами цифрової економіки як «нового» виду економіки, могли стати: відсутність фізичної ваги продукції, що замінюється інформаційним обсягом, нижчі витрати ресурсів на виробництво електронних товарів, у кілька разів менша площа, яку займає продукція (як правило електронними носіями), а також миттєве глобальне переміщення товарів через мережу Інтернет [6]. Розвиток інформаційних технологій та засобів зв'язку, насамперед, електронних мереж, дав потужний поштовх для формування нового напрямку ведення сучасного бізнесу – цифровізації економічних відносин [7].

Dahlman С., Mealy S., Wermelinger M. зазначають, що «цифрування – це поєднання технологій загального призначення та ряду економічних і

соціальних дій, що здійснюються користувачами Інтернету з використанням відповідних технологій. Отже, цифровізація включає фізичну інфраструктуру, необхідну для впровадження цифрових технологій (широкосмугові мережі, маршрутизатори), пристрої доступу (комп'ютери, смартфони), інформаційні системи («Інтернет речей», аналіз великих даних, хмарні обчислення») [8].

Більшість носіїв інформації цифровізуються, що визначає основну тенденцію розвитку, як сучасних технологій, так і бізнес-процесів з домінуючою часткою електронної складової. До 2024 року 90% організацій у всьому світі ставитимуть пріоритет інвестиціям у діджиталізацію, щоб доповнити цифровими технологіями активи та свої фізичні простори. Держсектор у багатьох країнах уже лідує в аспекті діджиталізації, згодом підтягнуться й інші сфери. Більше не потрібно буде збирати та зберігати інформацію про себе, свої рахунки та операції у паперовому вигляді та відстоювати черги у відділеннях банків та лікарнях [9, с. 278].

Цифрова економіка є особливою стадією економічного розвитку, основними характеристиками якої є масове використання цифрової інформації, повсюдним впровадженням багатосторонніх (мережевих) бізнес-моделей і, взагалі, відкриття нових можливостей для існування людини, суспільства та держави. Враховуючи специфіку, таку економіку ще називають невидимою другою економікою, оскільки цифровізація різних процесів у бізнесі та управлінні формує нову, неловиму органами людського чуття, структуру, яка органічно доповнює загальне економічне середовище [10].

Ряд науковців зазначають, що цифрова економіка є певною системою економічних відносин, яка використовує інформаційно-комунікаційні технології які дають можливість впроваджувати різноманітні інновації та нововведення, але в свою чергу це робота всіх економічних суб'єктів (публічно-правових утворень, комерційних і некомерційних організацій, індивідуальних підприємців) для досягнення кінцевої мети – підвищення якості життя населення, забезпечення життєдіяльності домогосподарств на рівні науково обґрунтованих соціальних норм і стандартів [11]. Немає сумніву в тому, що світ цифрових технологій, в який ми входимо, — це не тільки новий логічний етап розвитку технологічної сфери людства, а й усієї соціально-політичної реальності. Поки щодо неї не існує загальноприйнятих і гармонізованих визначень та правових дефініцій, однак цифрові технології вже стрімко захоплюють плацдарми для наступу. Спираючись виключно на їх технологічні можливості, ми будемо здатними перейти на інноваційний шлях розвитку економіки й обрати (визначити) пріоритети в науково-технологічному розвитку [12].

Розвиток інформаційного суспільства на сучасному етапі активного впровадження інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних технологій,

доступу до транскордонних інформаційних систем, доступності різних видів інформації є новим етапом розвитку людської цивілізації [13].

Ми вважаємо, що цифровізація може вплинути на податкову політику та адміністрування податків на внутрішньому та глобальному рівнях. З новими викликами в поточному середовищі вона матиме численні наслідки для оподаткування. Нам цілком зрозуміло, що цифровізація у сфері податків є важливою складовою розвитку цифрової економіки, адже оподаткування є невід'ємним елементом економічної політики будь-якої держави, що забезпечує акумулювання коштів у бюджеті, дозволяє державі виконувати свої функції, крім того, воно є дієвим інструментом для регулювання господарювання. Доцільно зазначити, що фіскальна система це значний осередок накопичення економічної інформації про платників податків, використання накопичених ресурсів. Фіскальна система відіграє ключову роль у системі державних фінансів. Це сприяє розумінню необхідності використання доступних технологій для спрощення процесу адміністрування податків, підвищення ефективності діяльності фіскальних органів за рахунок діджитал технологій.

Впровадження цифрових технологій у сферу оподаткування сьогодні зумовлене такими чинниками: необхідністю спрощення процесу обробки податкової інформації, яка постійно виробляється податковими органами; необхідність зменшення корупційної складової у прийнятті рішень у цій сфері, нові технології можуть підвищити прозорість податкових органів, систему податкових пільг, повернення накопичених податкових коштів тощо; необхідність підвищення якості послуг, що надаються податковими органами, спрощення системи подання декларацій, можливість подавати необхідну інформацію в будь-який час і в будь-якій точці світу; необхідність підвищення якості податкового контролю, запровадження автоматичних механізмів виявлення випадків ухилення або заниження податкових платежів; необхідність забезпечення гнучкості системи оподаткування, як цілком часто в цій сфері приймаються рішення про зміну правил оподаткування, процентних ставок і т.д.; необхідність виявлення та запобігання ухиленням від сплати податків суб'єктами господарювання, використовуючи прогалини в законодавстві; можливість зниження витрат на утримання податкових органів за рахунок автоматизації процесів управління; необхідність підвищення ефективності аналізу економічної інформації в країні, значна частина якої накопичується податковими органами, підвищення якості планування та прогнозування розвитку фіскальної системи та національної економіки в цілому [14].

Застосування спеціальних програмних продуктів, розроблених для бухгалтерів, аналітиків і фахівців в галузі оподаткування, вже давно не

рідкість і саме їх застосування сформувало термін цифрового бухгалтерського обліку. З цього моменту стали з'являтися такі поняття, як “paperless office” – компанія, яка веде весь документообіг виключно в електронній формі або з мінімальним використанням паперового носія, що дозволяє не тільки позбутися паперової тяганини, а й в принципі прискорити процес створення, узгодження та обробки документів [15].

На нашу думку прийняття закону України «Про публічні електронні реєстри» є вагомим кроком до спрощення та підвищення якості надання послуг з боку держави та колосальна економія часу і відповідно коштів фізичних та юридичних осіб. Для зберігання даних планується створити національний центр резервування даних – «державну хмару». Якщо коротко аналізувати закон тепер державні органи в Україні не зможуть вимагати у громадян паперові документи, довідки та посвідчення, якщо ця інформація є в державних реєстрах.

Існує певний стереотип, що професія бухгалтера – це консерватизм, адже слово «бухгалтер» походить від німецьких слів «Buch» – книга і «Halter» – тримач. Найменування професії дуже точно відображає специфіку роботи бухгалтерів в епоху Середньовіччя, адже в ті часи дані про надходження і витрати матеріальних цінностей та грошових коштів заносилися в спеціальну книгу. В свою чергу для сучасного бухгалтера таке визначення давно не актуальне. У сучасному світі цінується нестандартне мислення – саме воно дозволяє приймати рішення на поєднанні сухих цифр і різноманітності зовнішніх факторів. Різноманітний світ ІТ-рішень пропонує бухгалтеру безліч інструментів, з яких він повинен вибрати ту комбінацію, яка максимально відображає завдання з організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

На українському ринку пропонується досить велика кількість програмного забезпечення для бухгалтерського обліку: 1С: Бухгалтерія, BAS Бухгалтерія, MASTER: Бухгалтерія, ДЕБЕТ Плюс, Облік SaaS, Діловод, ERP-система «IS-PRO» (для комерційних і бюджетних установ), УБС, М.Е.Дос, CaseWare, YouControl. Крім того розробники програмних продуктів активно працюють над розробленням галузевих рішень, зокрема для сільського господарства, будівництва, автотранспортних підприємств, ресторанних закладів, медичних установ тощо.

Таке програмне забезпечення, як “BAS Бухгалтерія”, або інші аналогові програми дозволяють вести облік детально, класифікуючи всі факти господарського життя, оперативно передавати інформацію іншим користувачам, а також структурувати та аналізувати її. Інтегрування програмного продукту “BAS Бухгалтерія” з CRM (Customer Relationship Management) відкрило нові можливості не тільки для менеджерів, але і для бухгалтерів, що є прикладом вигідної взаємодії обліку з іншими галузями

бізнесу. Даний інструмент дозволяє полегшити ведення як бухгалтерського, так і податкового обліку з огляду на автоматизацію деяких процесів: формування документообороту, бухгалтерських проводок, звітних форм і реєстрів. З появою можливості вести все в електронному форматі стали розвиватися і інші тренди ведення обліку – це аутсорсинг, колабораційний облік і впровадження системи блокчейн [15].

На думку Правдюк Н.Л. однією з інноваційних технологій, яка може спричинити кардинальні зміни у традиційному бухгалтерському обліку, є блокчейн, оскільки вона може запропонувати більш безпечні та розумніші форми обліку. Поєднання професійних аспектів обліку та блокчейнової інфраструктури мають перспективи у вирішенні проблем шахрайства та перекручення інформації щодо економічної реальності, задоволення інтересів окремих користувачів у якісній інформації щодо внутрішніх і зовнішніх процесів суб'єкта управління [16].

На нашу думку, істотний вплив на організацію та ведення бухгалтерського обліку чинять такі технологічні рішення як: хмарний облік, Інтернет речей («Internet of Things»), використання великих даних в управлінні та прогнозуванні, інструменти для візуалізації. Сьогодні ми можемо констатувати що хмарні технології є певним брендом ведення бухгалтерського обліку, адже це зручно, швидко та дозволяє мати доступ до однієї версії програми ведення обліку одночасно. Бухгалтер використовуючи хмару не втрачає час на відфільтровування даних, адже хмарні технології це роблять автоматично. Ведення обліку в хмарі дозволяє різним користувачам одночасно редагувати чи переглядати ті самі файли, таким чином інші користувачі мають доступ до оновленої та актуальної фінансової інформації, оскільки хмара автоматично змінює інформацію. Такі можливості є найбільшою перевагою в порівнянні з традиційним програмним забезпеченням, де користувачам потрібно оновлювати дані вручну. Тому залишки на рахунках завжди точні, що дозволяє мінімізувати кількість помилок [17].

Малі та середні підприємства можуть скористатися кількома перевагами впровадження хмари для ведення свого бухгалтерського обліку. Хоча така реалізація має свої ризики. Дослідження вказує на такі переваги: «знижені витрати», що стосується зменшення витрат на апаратне забезпечення та загалом на частини ІТ; «безпека» – веб-системи або кращі, або мають таку ж безпеку, що й традиційне власне програмне забезпечення; «відповідь до бізнесу» – наприклад, підприємству легше та швидше звертатися за більшими ресурсами для зберігання своїх даних у разі розширення бізнесу. Також легше додати нове програмне забезпечення, якщо підприємству потребує такого оновлення; «спрощене адміністрування» – це ще одна перевага хмари, що означає, що всі користувачі використовують одну версію програмного

забезпечення, і єдине, що їм потрібно для отримання доступу до хмари – це саме підключення до Інтернету. Крім того, вони матимуть фінансові звіти в режимі реального часу. При цьому, усі користувачі дотримуються одного стандарту та правил, які автори назвали «відповідністю». Останньою важливою перевагою є «глобальний доступ», що означає, що користувачі можуть мати доступ до даних будь-де та в доступний для них спосіб [18, с. 269].

Сучасні тенденції впровадження цифрових інструментів податкового адміністрування включають в себе створення веб-порталів для надання електронних послуг, впровадження електронного чеку, використання автоматизації та аналізу даних за для підвищення ефективності податкового контролю, запровадження практики використання «попередніх» податкових декларацій. Податкові портали використовуються, як сервіс для громадян, з метою цифровації існуючих податкових процесів. Також є можливою автоматизація спілкування між податковою та платником податків, впровадження автоматичних підказок, нагадувань суб'єктам господарювання про строки подачі декларацій та справлення податків, через той самий інтерфейс [19].

Як слушно зауважує О. О. Дмитрик, за останні декілька років суттєво зросла кількість послуг, які надаються в електронному варіанті (онлайн), зокрема, й у сфері оподаткування. приміром, створено електронний кабінет платника податків, який становить собою новий електронний сервіс веб-порталу ДПС України, який за допомогою спеціального інструмента доступу (наприклад, електронної картки платника податків) з використанням електронно-цифрового підпису дозволить платнику податків працювати з органами податкової служби в режимі реального часу. електронний кабінет платника податків є захищеним, персоналізованим та безпечним електронним сервісом, який надаватиме безконтактні способи взаємодії платників податків та ДПС з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій [20, с. 73].

Держава не стоїть на місці, тому з'являються все нові і нові види послуг та сервісів у сфері оподаткування, які раніше були недоступні у цифровому форматі. В умовах сучасності основними критеріями задоволення потреб це зручність, простота та комфорт всіх процедур з оподаткування. Новітні технології це швидкість передачі та обробки інформації, це можливість мінімізувати людський фактор у механізмах адміністрування податків. Сьогодні платники вже мають змогу користуватися на Порталі «Дія» такими цифровими послугами як «Малюнок», ID14, цифровий податковий номер, шеринг документів, довідка про доходи. Також на Порталі «Дія» стали доступними сервіси податкової для фізичних осіб. Платники в розділі «Мої податки» на Порталі «Дія» можуть отримати інформацію про свої податкові

дані, стан розрахунків з бюджетом, дані про банківські рахунки, а також мають можливість сплати податків та подання декларацій для ФОП-спрошчених [21].

Досліджуючи проблеми цифровізації та оподаткування, В. Чекіна зазначає, що поряд зі збільшенням обсягів операцій із реалізації товарів чи надання послуг через мережу Інтернет, прозорістю та вільним доступом до транзакцій залишаються відкритими питання складності податкового адміністрування, розмивання податкової бази з податку на прибуток та, відповідно, зменшення податкових надходжень. При цьому можливими шляхами вирішення зазначених проблем цифровізації можуть стати уніфікація національного та міжнародного законодавства, поява нових об'єктів оподаткування, розроблення ефективних інструментів для автоматизованого збору податків, перегляд існуючих моделей трансфертного ціноутворення з урахуванням товарів і послуг цифрової економіки та ін [22, с. 93].

Поступова інтеграція України до європейської спільноти впливає на розвиток її внутрішнього економічного та інформаційного середовища. Сучасний стан розвитку техніки, комунікацій та інформаційних технологій зумовив появу нових можливостей в економічній системі. Україна підписала низку угод з Європейським Союзом щодо співпраці у сферах оподаткування, цифровізації підвищення продовольчої безпеки. Зокрема, міністр фінансів Сергій Марченко від імені України підписав угоду щодо асоційованої участі України у програмі ЄС зі співробітництва у галузі оподаткування Fiscalis. Підписання угоди дозволить Державній податковій службі України обмінюватися інформацією з колегами з ЄС, а також використовувати сучасні європейські ІТ-системи у галузі оподаткування [23].

З 1 січня 2022 року набрав чинності Закон України від 14.12.2021 № 1946-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». Законом передбачається запровадження низки заходів щодо стимулювання розвитку ІТ-індустрії, зокрема, спеціального режиму оподаткування резидентів Дія Сіті – ІТ-компаній, що відповідатимуть передбаченим Законом України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» вимогам та будуть включені до спеціального реєстру, ведення якого здійснюватиме Міністерство цифрової трансформації України.

За розрахунками Мінцифри, завдяки Дія City доходи галузі виростуть з \$6 млрд. до \$16,5 млрд. до 2025 року. Частка ІТ-індустрії у ВВП країни досягне 10% (проти близько 4% зараз), а кількість робочих місць збільшиться з 200 тис. до 450 тис. Спецрежим дасть можливість працювати за вигідними податковим умовам на законодавчому рівні, що означає стабільні правила гри, прозора корпоративна структура і підвищення капіталізації [24].

Цифровізація може зіграти ключову роль у допомозі податковим органам знизити адміністративні витрати, ефективніше збирати більше доходів, підвищувати прозорість та сервіс для платників податків, а також адаптувати великі потоки даних. Діджиталізація обліку та оподаткування це об'єктивна реальність, зрозуміло що початково це викликало неабиякий резонанс, але швидко перетворився з чогось незрозумілого та дивовижного на дуже бажаний предмет цифрового споживання будь-якої топ-компанії, малого та середнього бізнесу. Сплата податків, ведення обліку в один клік з мобільного телефону це вже сьогоднішній день. Хмарні технології, блокчейн, аутсоринг, великі дані та Інтернет речей спрямовані на підвищення ефективності діяльності підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та перетворення бухгалтерського обліку на швидкий та ефективний процес.

Проте ми маємо розуміти, що чим більший розвиток інформаційних і цифрових технологій тим менше потрібно залучати працівників, зрозуміло що, збільшуються ризики зниження зайнятості та зміна її структури. За оцінками McKinsey & Co, у світі до 2030 року через розвиток штучного інтелекту й автоматизації процесів без роботи опиняться 400–800 млн. осіб (від 15% до 30% світової робочої сили). Багато операцій, які сьогодні виконують працівники, мають потенціал для автоматизації. Згідно з даними McKinsey, близько 60% усіх професій мають щонайменше 30% видів діяльності, які може бути автоматизовано за допомогою сучасних технологій. Є і інші оцінки, наприклад, за даними European Commission, близько 50% поточних робочих місць у світі теоретично можна автоматизувати [25].

Висновки. Сучасні реалії потребують від фахівців сфери бухгалтерського обліку вміння оперативно вирішувати складні практичні завдання та обов'язкового володіння навичками застосування комп'ютерних технологій. Впровадження технологій може забезпечити успішні та стійкі податкові реформи, забезпечити належне оподаткування цифрової економіки та зменшити перешкоди на шляху платників податків до дотримання вимог законодавства. Глобальним трендом цифрової ери є цифрові помічники, чат-боти, голосові боти, відповідно автоматизація процесів. Зростаючі інвестиції в нові інформаційні технології зумовлені головним чином спрощенням реєстрації та сплати податків, автоматизацією аналізу даних та покращенням зв'язку між суб'єктами оподаткування та податковими адміністраціями.

В епоху Четвертої промислової революції (IR 4.0) цифрове оподаткування з'явилося як інструмент для прискорення економічного зростання нації. У той час, як Industry 4.0 зосереджується на забезпеченні прийняття рішень у реальному часі за допомогою складних технологій для підвищення продуктивності, цифрове оподаткування може слугувати

важливим інструментом для підвищення стійкості бізнесу. Діджитал оподаткування сприятиме подоланню корупції завдяки мінімізації впливу людського фактору. Надасть змогу посилити контроль, створити дієвий механізм боротьби з фальсифікованими чи незаконно ввезеними на територію України підакцизними товарами. Також вдасться поліпшити координацію та взаємодію роботи державних і громадських організацій з контролю за обігом маркованих підакцизних товарів на основі обміну інформацією та спростити документообіг. Впровадження цифрових інновацій у фіскальну систему є обов'язковою складовою розвитку всієї сфери публічних фінансів.

Література:

1. Onyshchenko O., Shevchuk K., Shara Y., Koval N., Demchuk O. Industry 4.0 and accounting: directions, challenges, opportunities. *Independent Journal of Management & Production*. 2022. Vol. 13 (3). P. S161-S195.
2. P. Aplin. Digitalisation of Tax – International Perspectives. 2019. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/digitalisation-tax-international-perspectives-paul-aplin-obe?articleId=6500891716625793024> (дата звернення 7.02.2023)
3. Клименко К. Діджиталізація як інноваційний розвиток підприємств: досвід України. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020, № 4, Том 3 С. 13-18. [https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2020-284-4\(3\)-2](https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2020-284-4(3)-2)
4. Луцик А., Синютка Н. Діджиталізація фіскальних процесів: теоретичні підходи. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економічне майбутнє України очима молодих дослідників»*. 2018. С. 91-94.
5. Дубина М., Козляченко О. Концептуальні аспекти дослідження сутності діджиталізації та її ролі в розвитку сучасного суспільства. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. Випуск № 3 (19), . С.21-3
6. Negroponte N. *Being Digital*. NY: Knopf, 1995. 256 p
7. Краус К. М., Краус Н. М., Манжура О. В. Електронна комерція та Інтернет-торгівля: навчально-метод. посібник. Київ : Аграр Медіа Груп, 2021. 454 с.
8. Knickrehm M., Berthon V., Daugherty P. *Digital Disruption: The Growth Multiplier*. Dublin : Accenture, 2016. URL : https://www.accenture.com/_acnmedia/PDF-4/Accenture-Strategy-Digital-DisruptionGrowth-Multiplier.pdf. (дата звернення 7.02.2023)
9. Дубель М. В. Вплив пандемії COVID-19 на процес діджиталізації світової торгівлі. *Економіка і організація Управління* . 2021. № 4 (44). С. 277–288
10. Arthur B.W. The second economy // *McKinsey Quarterly*. October, 2011. URL: www.mckinsey.com/business-functions/strategy-and-corporate-finance/our-insights/the-second-economy (дата звернення 7.02.2023)
11. Молчанова Н. П. Развитие общественных финансов в условиях становления цифровой экономики. *Научные исследования экономического факультета. Электронный журнал*. т. 9. вып. 3. URL: <https://archive.econ.msu.ru/sys/raw.php?o=3872&p=attachment>. (дата звернення 7.02.2023)
12. Веб-сайт Юридичні новини України URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/tsyvrovizatsiya-yak-etap-stanovlennya-tsyvrovogo-suspilstva-znan/> (дата звернення 7.02.2023)
13. Правдюк А.Л. Конституційні засади права на інформацію: актуальні проблеми. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 11. С. 102–104. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-11/21>

14. Лагодієнко, Н., Якушко, І. Розвиток системи оподаткування в умовах цифрової трансформації національної економіки. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2021. 5(40), 378–388. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v5i40.245164>
15. Кулинич, М, Матвійчук, І., Сафарова, А., Герасименко, Т. Діджиталізація обліку, аналізу та оподаткування в системі управління підприємством. *Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic Sciences*. 2021. № 64. С 57-63.
16. Правдюк Н.Л., Обнявко М.В. Впровадження блокчейну в облікову систему: кроки назустріч. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. С.177-182
17. Шишкова Н. Перспективи іт-модернізації бухгалтерського обліку: актуалізація теорії і практики. *Економічний вісник*. 2019. № 3. С. 146-159.
18. Орлов.І. Організація бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*.2022. Вип.1 С.265-274. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2022-1-265-274>
19. Подольська А. Тенденції діджиталізації податкових процедур та їх вплив на методи здійснення податкового контролю. *Juris Europensis Scientia*. 2022. Випуск 3. С.67-71. DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v3.2022.13>
20. Дмитрик О. О. правове регулювання оподаткування в умовах розвитку цифрової економіки. Сучасні проблеми права та інноваційної економіки : зб. наук. пр. НДІ ПЗІР НАПРН України № 3 за матеріалами інтернет-конференції (м. Харків, 26 березня 2021 р.). Харків : НДІ ПЗІР НАПРН України, 2021. с. 72–77.
21. Проекти цифрової трансформації. URL: <https://plan2.diia.gov.ua/projects> (дата звернення 7.02.2023)
22. Чекіна В.Д. Смарт-промисловість і податки: точки дотику. *Фінанси України*. 2017. № 11. С. 89–109.
23. Веб-сайт Бізнес Цензор URL: <https://biz.censor.net/n3365180> (дата звернення 7.02.2023)
24. Веб-сайт NV Бізнес URL: <https://biz.nv.ua/ukr/tech/it-tehnologiji-ta-kompyuterna-gramotnist-mincifri-i-biznes-rozvivayut-cifrovu-osvitu-v-krajini-50170887.html> (дата звернення 7.02.2023)
25. Україна 2030Е-країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html#6-2-10> (дата звернення: 07.02.2023).

References:

1. Onyshchenko, O., Shevchuk, K., Shara, Y., Koval, N., Demchuk O.(2022) Industry 4.0 and accounting: directions, challenges, opportunities. *Independent Journal of Management & Production*. 2022. Vol. 13 (3). P. S161-S195. [in English]
2. Aplin, P (2019) Digitalisation of Tax – International Perspectives. 2019. Retrieved from: <https://www.linkedin.com/pulse/digitalisation-tax-international-perspectives-paul-aplin-obe?articleId=6500891716625793024> . [in English] (2023, February,7)
3. Klymenko, K. (2020) Didzhytalizatsiia yak innovatsiinyi rozvytok pidpryiemstv:dosvid Ukrainy.[Digitization as an innovative development of enterprises: the experience of Ukraine] *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu- Bulletin of the Khmelnytskyi National University*. 4, Tom 3 S. 13-18. [https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2020-284-4\(3\)-2](https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2020-284-4(3)-2) [in Ukrainian].
4. Lutsyk, A., Syniutka, N. (2018) Didzhytalizatsiia fiskalnykh protsesiv: teoretychni pidkhody.[Digitalization of fiscal processes: theoretical approaches] *Materialy Vseukrainskoi naukovopraktychnoi konferentsii «Ekonomiche maibutnie Ukrainy ochyma molodykh doslidnykiv»- Materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference "Economic future of Ukraine through the eyes of young researchers"* S. 91-94. [in Ukrainian].

5. Dubyna, M., Kozlianchenko, O. (2019) Kontseptualni aspekty doslidzhennia sutnosti didzhytalizatsii ta yii roli v rozvytku suchasnoho suspilstva. [Conceptual aspects of the study of the essence of digitization and its role in the development of modern society] *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia-Problems and prospects of economics and management*. Vyp. № 3 (19), . S.21-3 [in Ukrainian].
6. Negroponte, N.(1999) Being Digital. NY: Knopf, 256 p [in English]
7. Kraus, K. M., Kraus, N. M., Manzhura, O. V. (2021) Elektronna komertsiiia ta Internet-torhivlia: navchalno-metod. posibnyk.[Electronic commerce and Internet trade: educational method. manual.] Kyiv : Ahrar Media Hrup, 454 s. [in Ukrainian].
8. Knickrehm, M., Berthon ,B., Daugherty, P. (2016) Digital Disruption: The Growth Multiplier. Dublin: Accenture, Retrieved from: https://www.accenture.com/_acnmedia/PDF-4/Accenture-Strategy-Digital-DisruptionGrowth-Multiplier.pdf. [in English] (2023, February,7)
9. Dubel, M. (2021) Vplyv pandemii COVID-19 na protses didzhytalizatsii svitovoi torhivli[The impact of the COVID-19 pandemic on the process of digitalization of world trade] *Ekonomika i orhanizatsiia Upravlinnia- Economics and organization of the Department*. № 4 (44). S. 277–288 [in Ukrainian].
10. Arthur, B. (2011) The second economy // McKinsey Quarterly. Retrieved from: www.mckinsey.com/business-functions/strategy-and-corporate-finance/our-insights/the-second-economy [in English] (2023, February,7)
11. Molchanova, N. (2017) Razvitie obshhestvennykh finansov v usloviyakh stanovlenija cifrovoj jekonomiki. [Development of public finance in the context of the formation of the digital economy] *Nauchnye issledovaniya jekonomicheskogo fakul'teta. Jelektronnyj zhurnal-Scientific research of the Faculty of Economics. Electronic journal* t. 9. vyp. 3. Retrieved from: <https://archive.econ.msu.ru/sys/raw.php?o=3872&p=attachment>. [in russian] (2023, February,7)
12. Veb-sait Yurydychni novyny Ukrainy [Website Legal news of Ukraine] Retrieved from: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/tsyvrovizatsiya-yak-etap-stanovlennya-tsyfrovogo-suspilstva-znan/> [in Ukrainian]. (2023, February,7)
13. Pravdiuk, A (2021) Konstytutsiini zasady prava na informatsiiu: aktualni problemy.[Constitutional principles of the right to information: current problems] *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal-Legal scientific electronic journal* № 11. S. 102–104. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-11/21> [in Ukrainian].
14. Lahodiienko, N., Yakushko, I. (2021) Rozvytok systemy opodatkovannia v umovakh tsyvrovoi transformatsii natsionalnoi ekonomiky.[Development of the taxation system in conditions of digital transformation of the national economy] *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice-Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 5(40), 378–388. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v5i40.245164> [in Ukrainian].
15. Kulynych, M, Matviichuk, I., Safarova, A., Herasymenko, T.(2021) Didzhytalizatsiia obliku, analizu ta opodatkovannia v systemi upravlinnia pidpriemstvom.[Digitization of accounting, analysis and taxation in the enterprise management system.] *Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic Sciences*. № 64. S 57-63.[in Ukrainian].
16. Pravdiuk, N., Obniavko, M.(2022) Vprovadzhennia blokcheinu v oblikovu systemu: kroky nazustrich [Implementation of blockchain in the accounting system: steps towards it.]. *Efektivna ekonomika- Efficient economy*. № 1. S.177-182 [in Ukrainian].
17. Shyshkova, N. (2019) Perspektyvy it-modernizatsii bukhholderskoho obliku: aktualizatsiia teorii i praktyky.[Prospects of it-modernization of accounting: actualization of theory and practice] *Ekonomichnyi visnyk-Economic Herald* № 3. S. 146-159.[in Ukrainian].

18. Orlov, I (2022) Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku v umovakh tsyfrovizatsii ekonomiky.[Organization of accounting in conditions of digitization of the economy] *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. Vyp.1 S.265-274. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2022-1-265-274> [in Ukrainian].

19. Podolska, A (2022) Tendentsii didzhytalizatsii podatkovykh protsedur ta yikh vplyv na metody zdiisnennia podatkovoho kontroliu.[Trends in digitalization of tax procedures and their impact on tax control methods.] *Juris Europensis Scientia*. Vypusk 3. S.67-71. DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v3.2022.13> [in Ukrainian].

20. Dmytryk, O. (2021) Pravove rehuliuвання opodatкування v umovakh rozvytku tsyfrovoy ekonomiky.[Legal regulation of taxation in the conditions of the development of the digital economy] *Suchasni problemy prava ta innovatsiinoi ekonomiky : zb. nauk. pr. Ndi pzir NaprN Ukrainy № 3 za materialamy internet-konferentsii (m. Kharkiv, 26 bereznia 2021 r.)*.- *Modern problems of law and innovative economy: coll. of science pr. Ndi pzir NaprN of Ukraine No. 3 according to the materials of the Internet conference (Kharkov, March 26, 2021)*. Kharkiv :NDI PZIR NAPRN Ukrainy, s. 72–77. [in Ukrainian].

21. Proiekty tsyfrovoy transformatsii. [Digital transformation projects.] Retrieved from: <https://plan2.diaa.gov.ua/projects> [in Ukrainian]. (2023, February,7)

22. Chekina, V.(2017) Smart-promyslovist i podatky: tochky dotyku.[Smart industry and taxes: points of contact.] *Finansy Ukrainy- Finances of Ukraine* № 11. S. 89–109. [in Ukrainian].

23. Veb-sait Biznes Tsenzor [Business Censor website] Retrieved from: <https://biz.censor.net/n3365180> [in Ukrainian]. (2023, February,7)

24. Veb-sait NV Biznes [NV Business website]: Retrieved from: <https://biz.nv.ua/ukr/tech/it-tehnologiji-ta-komp-yuterna-gramotnist-mincifri-i-biznes-rozvivayut-cifrovu-osvitu-v-krajini-50170887.html> [in Ukrainian]. (2023, February,7)

25. Ukrainian Institute of the Future (2022). Ukraine 2030E is a country with a developed digital economy. Retrieved from: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html> № 6-2-10 [in Ukrainian]. (2023, February,7)